

EDITORIAL

No tireu llenya al foc!..

Encara es viu el record d'aquella nit del 20 de Novembre prop passat en que podia correr la sang pels carrers de nostra vil la, encara a nostres oïdes es sent el resó d'aquella campanya vergonyant on la insidía i la calúmnia emprada podia portar-nos un dia de dol, i ja altra vegada es tornen a vesllumà aquells entrefilets de doble sentit, encaminats tan sols a desprestigiar la majoria de nostre Ajuntament.

Després de transcorreguts aquells fets que al ludim, nosaltres podiem cridar i conscients de nostre deure i de nostra responsabilitat, callarem. Nosaltres que en aquella ocasió podiem haver fet enrogir més d'una cara i en altres hauriem pogut fer-los-hi caure tot el pes de la llei com ho podríem fer encara en l'actualitat, convençuts que el governar vol dir transigir, ens limitarem a callar ahir i a callar avui, ens limitarem a no fer més foc i a tirar aigua al que hi havia. La lliçó aquesta que no passà desapercebuda per aquelles persones que els interessava i els interessa el desprestigi de nostres homes, creiem s'hauria tingut en compte, i que tots en aquella altesa de mires que tant enalteixen les ideologies, hauríem defensat nostres idearis tant noblement com haguéssim sabut i que en tots els conceptes de la lluita per la vida, hi hauria un respecte màxim, però malauradament el temps i la realitat de les coses viscudes ens han fet desaparèixer aquella il·lusió que havíem concebut. Malgrat això, no serem pas nosaltres els que posarem més llenya al foc. No, no és aquest el nostre ànim, no és això el que ens ha induït a escriure aquestes humils ratlles, es quelcom que uns i altres voldríem és tingués en compte perquè en un pròxim demà no haguéssim de sofrir-ne tristes conseqüències.

Sembrar odis i no recollir tempestats, és talment impossible. Criticar doncs, en una forma baixa i mesquina l'obra meravellosa que uns quants homes abnegats han portat i venen portant a terme a nostre Municipi, i volguer auar en contra la realitat, és volguer anar en contra una realitat, és aixecar altra vegada amb tota sa plenitud aquell esclat de passions violentes de les que encar en resten de no ofegades...

Nosaltres ja entenem que les coses no poden fer-se a gust i plau de tothom i que la crítica i la discrepància d'opinions ha d'existir perquè quan aquesta es fa com s'ha de fer i allà on cal fer-la, allavors es profitosa i digna del màxim respecte, però mai com s'està fent, car sols la guàrdia l'hipocresia i l'afany de desprestigiar l'honoradesa de nostres homes i de nostra entitat.

El bé que uns homes hauran pogut fer a altres i el que aquests hagin pogut fer a la col·lectivitat, no s'enfosqueix, ni es desfà tant fàcilment i molt menys en falsejats e insidies. Una prova ben evident d'això, la tenim en les darreres eleccions de Diputats al Parlament de Catalunya. ¿En voleu més de calúmnia llençades contra de nostres homes i contra de nostre partit? I tots poguerem veure que no hi valgueren ni les coaccions, ni les amenaces. Res, absolutament res pogué evitar la nostra victòria, perquè aquesta representava el triomf de la veritat, i la veritat, aquesta veritat que certs homes volen enterbolir, sura i surarà per damunt de totes les baixeses humanes.

No, no es convèncen així els homes, no es convèncen en propagandes tendencioses i absurdes i menys de'arant el boicot als treballadors que no pensen com vosaltres, quan les vostres terres ermes amorosament demanen els braços d'aquests homes que avui encar suporten pacientment el vostre cacicat, la vostra opresió. Però penseu que aquell pare de família que li negueu els medis de donar un mos de pa a llurs fills, no pot pas creuar-se de braços quan aquests li diguin «¡pare tinc gana...!», «¡pare vull pa...!». ¡Recordeuse'n d'aquests mots! I recordeus també que aquell pare en llur desesper pensarà en vostra riquesa i com i de quina manera l'haveu adquirida.. i pensarà també, que del que malmeteu diàriament en coses supèrflues, en coses completament inútils, llurs filllets podrien menjar... Llurs pensaments no seran pas d'un canvi d'ideari, ni de c'audicar a vostres pretensions ridícoles, sinó d'odi a l'esclavitud a que voldríeu sotmetre'l, d'odia vostre cacicat, i afermant-se als seus ideals de redempció, esperarà el seu demà per venjar-se del molt que l'haveu fet sofrir.

Davant d'aquestes realitats, cal ésser comprensiu, cal adaptar-se als temps presents i cal per damunt de tot, donar la ma als que treballen i sofreixen, sense mirar qui són, ni d'on venen, i no falsejar la veritat en cap concepte de la vida. Sols així podrem evitar la violència, i sols així podrem imposar la veritable llibertat i la veritable justícia.

A. T. R.

La joventut davant la guerra

La guerra imperialista es imminent. Les nacions rivalitzen a quina pot dedicar un tan per cent més alt del seu pressupost per a les institucions bèl·liques.

Es força interessant que mentre es parla del desarmament aquest tant per cent augmenti cada dia més. Motiu per a creure una vegada més en la preparació de la guerra mundial i amb motius per a no creure en les afirmacions que es fan de pau.

Els governs d'avui quasi en la seva totalitat estan formats pel capitalisme de tots els països, i davant d'una sèrie de problemes que cada dia són més greus, creuen poder-los resoldre per mitjà de la guerra.

Davant l'apropament d'aquest fet horroritzant, davant d'aquesta carniseria inhumana, quina actitud hem d'adoptar els joves, nosaltres que som els que haurem de matar-nos amb germans d'altres terres? Hi ha una minoria que té unes tàctiques a seguir davant d'aquesta greu posició... Però, i la majoria? Que fa que pensa fer aquest jovent que tan sols es preocupa dels balls, dels cines, del futbol? Joventut!! Apartat per un moment d'aquesta follia de divertir-te, i pensa en aquesta guerra que el capitalisme prepara i a la vegada segueix als homes que treballen per a evitar-la.

¡Joventut desperta! ¡Vulguis veure com el gran capital no'n té prou en consumir-nos, en xuclar-nos la sang que ara com en aquells temps fatídics d'aquell mai prou malaït Borbó es prepara una nova guerra mil vegades més vil que aquella del Marroc i mil vegades més horripilant que la passada guerra europea en la que milions d'homes perderen la vida en la fló de la joventut.

Honorem la nostra parla

En temps no gaire llunyans, quan encara estavem sota el jou de la monarquia, l'ús del català escrit era rigurosament prohibit a les nostres corporacions oficials pels governs de la dictadura a les ordres de l'últim Borbó, per molts anys visqui fora d'Espanya. Àdhuc fou totalment bandejat de les escoles nacionals on, darrerament, s'obligava els mestres i mestreses a parlar i ensenyar els infants en castellà malgrat que uns i altres fossin catalans.

Els enemics de les nostres llibertats, en el paroxisme de llur fòbia anticatalana, es complaven a ferir els nostres sentiments més íntims, privant-nos d'exhibir la nostra gloriosa ensenya i de les nostres més belles costums tradicionals. La nostra llengua era considerada com una cosa d'estar per casa, com un simple dialecte, apte només—segons ells—per a les nostres relacions familiars, com si el català no fos un idioma que hagi enriquit i enriqueixi continuament, amb les seves aportacions científiques i literàries el tresor de la cultura hispànica de la cultura universal.

Una sola institució nostrada, la benemèrita «Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana», va saber resistir, durant la dictadura, la persecució formidable de què foren víctimes els centres docents que, patrocinats per la Protectora,

---

¡Guerra a la guerra, companys! Guerra a tot el que signifiqui guerra. Però en aquesta campanya no podem ésser sols. Cal que ens facin companyia les dones, les nostres companyes, aquestes que avui encara vinen en un estat d'esclavatge en la família, i en un plà de submissió en l'església. Cal, doncs, reivindicar-les, cal apartar-les dels camins de la prostitució. En una paraula cal fer-les unes veritables ciutadanes i així fer un front únic per a lluitar amb tot braó per a fer impossible la Guerra.

M. T. A.

es dedicaven a l'ensenyança catalana. Per bé que amb una minva considerable de socis que, sigui perquè els manqués aquell escalf patriòtic que fins allavors havia niat en el seu cor de catalans, sigui perquè s'acovardiren davant l'esmentada persecució oficial, deixaren de prestar-li el seu ajut econòmic, l'«A. P. de l'E. C.», desafiant tota mena de perills i vicissituds, lluità més aferrissadament que mai per tal de portar endavant la magna obra de fomentar l'ensenyança catalana arreu de la nostra terra, posant en circulació bon nombre de publicacions catalanes que honoren la Protectora i Catalunya.

Els temps, però han canviat. Aquelles tempestes malestrugues que l'odi dels governs monàrquics envers nosaltres feia descapdellar damunt totes les nostres coses, sobretot damunt les nostres institucions culturals, han estat substituïdes per part del govern de la República per un esperit comprensiu, cordial, fill de la democràcia imperant, la qual ha fet possible d'agermanar, dintre del conjunt ibèric, tots els ciutadans sense distinció de races ni de llenguatge. La llengua pàtria, conjuntament amb la catalana, ha estat declarada oficial a Catalunya. Amb aquest marge de llibertat, per bé que nosaltres siguem partidaris de que el català sigui l'únic idioma oficial a casa nostra, ja podem desplegar les nostres activitats en pro de la catalanització del nostre poble. Es per això que ara, els catalans, sense menysprear ni remotament cap altre idioma nacional o estranger, el coneixement dels quals sempre ens ha d'ésser grat i profitós, hem de lliurar-nos a l'estudi de la llengua vernacula per tal d'emprar-la en tots els ordres de la nostra vida, amb la qual cosa tributarem un dels millors homenatges a la nostra aimada Catalunya. No n'hi ha prou en llegir quotidianament la premsa catalana. Cal que ens preocupem de perfeccionar el nostre instrument lingüístic, tant en la parla com en l'escriptura, consultant el diccionari o la gramàtica a cada dubte que tinguem. Es l'hora de catalanitzar totes les nostres

coses i, per tant, dintre de Bellpuig no solament no s'ha de veure cap rètol que no sigui en català, sinó que tots els comerciants i industrials s'han d'afanyar a redactar en la llengua nostrada llurs llibres i correspondència. Són molts els que ja ho fan, però haurien d'ésser tots.

Quan els intel·lectuals castellans, fa uns quants anys, anaren a Barcelona a reunir-se, en franca companyonia, amb els nostres, en homenatjar la nostra parla afirmaren que l'«idioma és la expressió més íntima i característica de l'espiritualitat d'un poble». Els catalans, doncs, si volem afiançar la nostra personalitat col·lectiva dintre del concert dels altres pobles d'Ibèria i del món, si volem donar proves fefaents de la nostra forta espiritualitat, necessàriament, ineludiblement hem d'honorar la nostra pàtria parlant i escrivint el català tan correctament com ens sigui possible.

JORDI.

Es pot ésser barrut però...!

Hi han coses que està bé de comentar-les alredós d'una tauleta de cafè i encar entre «ateneïstes» però d'això a escriure-les, ja canvia d'aspecte. Mireu que afirmar que es millor llençar les aigües brutes al carrer que encausar-les a les clavegueres que fa l'Ajuntament, es un xic massa gros això... no us sembla volgut colega que n'havau fet un gra massa? Perquè segons hem pogut comprovar l'aigua que hi havia als cellers de les cases del carrer de la Bassa ha desaparegut; així com també la que tenien als corrals. Igualment ha ocorregut als demés llocs que s'han fet clavegueres, i la veritat, fins l'actualitat no sabem pas que l'aigua que's filtre per les mateixes hagi fet caure cap carrer, ni...

No us sembla amics llegidors que si l'envega es tornés tinya... i no us sembla també que certs llegidors han de tenir *un estòmac...*

PERFELS POLITICS

No es d'estranyar que en un poble que com el nostre, que havia estat sempre regentat políticament pels mateixos personatges l'opinió de certa multitud popular estigui encara inadaptada e indecisa enfront de les qüestions que perfilen amb la seva actuació els politics de la democràcia actual. Es de notar generalment una actitud d'indiferència de gran part de la massa, en qüestions que directament els afecten per la renovació general que s'opera. En mig d'aquesta indiferència, són remarcables els manipulets dels homes de l'antic règim, encaminats actualment per mitjà de campanyes demagògiques, a lograr l'ingrés als seus cercles, d'homes sense ideal que numèricament apoin l'obra obstruccionista que per evitar l'obra renovadora actual venen realitzant.

Aquesta indiferència ciutadana en tot i ésser quelcom d'original no deixa d'ésser un cop disolvent que amb campanyes falçaries ben tramades encaminades a desorganitzar els sentiments del poble, podria convertir-se en l'enemic més gran de les democràcies, si en mig de la desorganització amb els seus sufragis en un moment donat augmentés les forces electorals reaccionàries.

Els transtorns que originarien aquets sectors de la massa, si en un moment incontat simpatitzaven amb aquelles forces, tendrien conseqüències fatals.

El govern del poble possaria a possessió altra vegada, d'aquells homes que amb la seva actuació corrompuda, incauta e irreflexiva sotmeteren als pobles al més vil dels esclavatges. Tornarien altra vegada, aquelles odiades figures, que incapacitadament i políticament han fracassat per falta de moral. Tornarien a reviure aquells deshonorosos desfals que sofria l'administració dels interessos dels pobles, aquell tracte injust que prodigava aquella flama de la burgesia contra el proletariat, aquelles lluites antisocials, mentre la demo-

cràcia que prediquen aquets homes opulents, serviria per assegurar-se com els passats anys, injustament totes les representacions populars, per defugir el contacte amb la massa, escarnint les seves inquietuts, enfonsant-la cada dia més en els més inexplicables sofriments, en les més grans penalitats i en la més complerta ignorància. Reviscolarien aquelles èpoques en que els afers del poble es resolien fent tertulies i xampanyades. Que el seixanta per cent dels infants nostres quedessin cegats en mans de l'analfabetisme i l'ignorància humana. Que els altres una mica més privilegiats amb tots i els seus llars anys d'arrosegat-se per aquets cobert que en deien escoles sortissin en plena adolescència incapaces per afrontar degudament la lluita per la vida per no saber altres coses que desgranar cançons i pregaries.

Per aquestes desinjustícies socials, nosaltres incitem al poble que fugi de l'indiferència que sense vacilacions afronti una resolució a fi d'evitar que aquets homes que combaten les nostres escoles, que difamen l'escola única i laica per què va contra les seves conveniències, que combaten l'abolició de la paga al clergat, que volen que el poble professi la religió que ells amparen a fi que mitjançant l'ensenyament que donen les seves ordres a les escoles, visquen orientats per doctrines confesionals i desorientats completament per les realitats humanes.

Pel poble que naix volem una justícia sabia i unes amples igualtats humanes. Per aquest poble tan lligat amb nosaltres volem renovar aquells grans flacs que imposaven vergonyament tots aquets homes que avui criden.

Per evitar la victòria de la salvació imaginària que llença ensestats als homes del passat a semblar l'odi i la calúmnia estem disposats a convertir-nos en constants pregoners a tot hora dels nostres ideals. No volem violències, volem justícia i per això democràticament i liberalment obrarem al servei del poble, afanyosos d'allunyar l'indiferència que el domina, propulsant-lo a adaptar-

se a la renovació social començada.

Amb nosaltres i cap tothom, sense distincions de sectes ni classes, de tots escoltem la seva paraula a fi que amb un clam de conjunt i un esforç de cooperació tots plegats homes i dones poguem lliurar la brega definitiva per l'emancipació conscient del poble i l'estimbament definitiu dels homes d'esperit reaccionaris.

LLAMP.

NICOLAU ESTÉVANEZ

A l'entorn d'un gran republicà del 73

III

L'any 1853, Estévez, va entrar a l'Acadèmia d'infanteria de Toledo. I el primer que va fer en visitar la ciutat imperial, fou preguntar on estava l'estàtua de Padilla.

Espanya ha comés una gran injustícia en no aixecar una estàtua en memòria del capdill dels comuns de Castella, per què Padilla va pagar amb la vida al defensar els furs de la seva pàtria, posant-se enfront de Carles primer d'Espanya i quint d'Alemanya. Aquest monarca era extranger i anava rodejat sempre de cortisans alemanys i flamencs que tenien un caprici especial d'ultratjar al poble espanyol i de robar-li els diners.

Toledo—diu don Nicolau—no tenia aital estàtua, però, en canvi, si la tenia aquell monarca extranger que el va decapitar. Molt es parla i s'escriu de la proverbial ingratitude dels reis, que si fa no fa corren parelles amb la sobirana ingratitude dels pobles, perquè si bé és veritat que aleshores encara no havíem tingut una revolució liberal i democràtica a Espanya, no és menys veritat que, quaranta anys després, quan vaig tornar a Toledo, encara no s'havia alçat una estàtua al capdill dels Comuns».

En aquesta narració de l'any 1853, ens conta Estévez, que va

lluïr l'uniform de cadet pels carrers de l'antiga ciutat castellana, i sobretot, pel Zocodover, aquella plaça toledana tan admirada per la regna Catòlica.

Els cadets de Toledo tenien, llavors, el mal costum de posar motius i pseudònims als nous alumnes. I es veu què hi devien tenir molta traça, cal alguns d'aquests motius varen durar molt temps. Estévanez, ens recorda, que al general Cassola tothom el coneixia més pel motiu de Dulcinea que pels seus propis noms.

Estévanez, afegia:

«Entre els professors, com entre els alumnes, tots gaudien de motius excel·lents com per exemple aquests: *Pinulas, Rucho i Matón*.

En la meva època, tots els alumnes erem interns, i quan eixiam a passejar, ho feïam formats en companyies. Els oficials que ens comandaven, tenien molta cura en què no ens topessim amb els seminaristes, puix que en tal cas ja era sabut, que la batussa era seguríssima.

No puc alabar-me d'haver estat a Toledo un bon alumne per tal com la meva principal cabòria era llegir novel·les d'Eugeni Sué, d'Alexandre Dumes i d'altres novel·listes cèlebres d'aquell temps. Els meus predilectes autors, foren, en aquella època, Volney, Paul de Kock i Larra. Els tres varen influir poderosament, en la meva psicologia.

Vaig perdre el quart semestre, per haver estat reprovat en l'assignatura de dibuix. Segurament que en cap col·legi hi ha estat una reprovació més justificada que la meva, puix que en altres disciplines hi podia haver qui em guanyés a saber-ne menys, però en el que feia referència a dibuix... ¡impossible!... ¡ah!... i segueixo dibuixant igual que llavors.»

Estévanez, com veu el lector, fa unes memòries verídiques, a la manera de Joan Jaume i de Sant Agustí. Aquesta ruda franquesa, despullada de vels i d'eufemismes, ens encoratja a l'estimació de bell antuvi, amb l'autor sempre que obrim aquest llibre, que deuria d'ésser senyalat com a llibre de

lectura de les escoles nacionals de la nostra República.

Ja ho veïeu, aquell que fou el millor i l'únic ministre de la Guerra de la República del 73, no es dona vergonya d'assabentar-nos que no sabia dibuixar, com tampoc s'amaga de dir que va romandre mantes vegades al calabós del Col·legi de Toledo. Allí, la primera volta que fou castigat va veure un ratolinet mort i martiritzat que portava penjat aquest cartell: «*Víctima de Boldún R. I. P.*»

I ell, bon proteccionista de tot ésser vivent, després d'assabentar-nos que aquell cadet mai no va ascendir a oficial, era fill d'un personatge, del qual va dir un poeta festiu, el següent:

«*Boldún, pedazo de atún,
haragan de profesión,
tu debieras ser Baldón
en lugar de ser Boldún*».

M. SERRA BARTRA.

MES DE NOVEMBRE 1932

COMPTES MUNICIPALS

INGRESSOS

	Pessefes
<i>Suma abans passada.</i>	55.963'26
Ingrés de matança de porc al escorxador	903'00
Vicent Baldrich Bosch i Josep Font Fontanelles plaques de carro n.º 386 i 387	5'00
Josep Sabtiveri Fabregat, Ramon Secanell Argelich i Antoni Pifarre Cosials compra títols aigua	9'00
Ramon Secanell últim plaç aigua potable	50'00
Josep Sabtiveri Fabregat últim plaç aigua potable	75'00
Antoni Pifarre Cosials últim plaç aigua potable	100'00
Joan Pont Estany arbitri claveguera	25'00
Antoni Pifarré Cosials trepilló racor i foro	10'50
Teresa Ginesta Fernández, Concepció Capell Pujol i Felícia Pujol Capdevila	55'00
Pagament arrendament Caserna Guardia Civil	29'60
<i>Total ingressos . . . . .</i>	<i>57.225'36</i>

DESPESES

<i>Suma abans passada</i>	<i>48.010'47</i>
Pagament viatges moços s'han d'incorporar a files	9'00
March Arqué dos jornals estadística finques	12'00
Pagament neteja rentador Setembre a Novembre	90'00
Material d'escriptori	5'70
Telèfons Guàrdia Civil i Ajuntament Agost i Octubre	89'40
A Francesc Vilaplana obres teuleria	76'65
Pagament dinars taules electorals	90'00
Electro Farinera rebuts llums públics.	6'75
Antoni Siscart factures varies	21'75
Arranjament maquina d'escriure	10'00
Lluís Boleda diferents recados	7'50
Josep Mata obres públiques	5'00
Viatges del senyor Batlle a Lleida.	38'00
A Vicent Argoncillo i altre factura graves i arena	36'00
Dos viatges del Secretari a Lleida	25'00
Comissió de l'Ajuntament a Lleida per afers del poble.	50'00
A Josep Minguell Argelich pagament bombetes elèctriques	196'10
Al mateix pagament material electric	518'85
Socorros a pobres viandants.	10'00
Segell i políçes reintegre correo i documentació	10'00
Al Enginyer E. Mias pagament projecte construcció dipòsits.	500'00
<i>Total pagaments. . . . .</i>	<i>49.818'17</i>

RESUM:

Ingressos	57.225'36 pes.
Despeses	49.818'17 id.
Existència en caixa	7.407'19 id.
Per a justificants a Cà-la-vila.	
Bellpuig 1.º Desembre de 1932.	

L'afer de les tuberies

L'Ajuntament amb sessió pública de segona convocatòria de data 9 de febrer de 1933, va acordar el treure a concurs l'adquisició de 1.032 metres de tuberia de 150 m/m de diàmetre interior, i 263 metres de tuberia de 80 m/m de diàmetre interior.

El preu màxim que podien oferir els concursants era la quantitat de 26.449'95 pessetes, tenint en compte que amb aquesta quantitat hi anava l'obrir i tancar la vall, colocació de tubos i set claus comportes per obrir i tancar les aigües, i les soldadures i obres necessàries per empalmar dita tuberia amb la xarxa actual distribuïda de les aigües potables de la població.

Anunciant dit concurs va publicar-se un Edicte al «Butlletí Oficial» de data 12 gener i als vint dies reglamentaris va procedir-se a obrir els plecs presentats que eren tres oficialment, i altre que n'hi havia de presentat i que no va donar-se compte per no haver-se depositat la fiança que per dits casos preveu la llei.

Feta amb forma reglamentària la convocatòria dels que havien de formar la taula presidencial, van assistir-hi el senyor Batlle i els regidors Bonjoch i Mulet.

Obert l'acte després dels tràmits reglamentaris, s'ofereix als concursants si volien examinar l'estat dels precintos dels plecs.

Allavors el senyor Nicolau Escrivà volia fer constar la protesta, contra el plec de la Casa «Butsems», perquè segons ell, diu que no va estar presentat dins del termini reglamentari.

La conducta del senyor Escrivà, sols va comprovar-nos que li convenia eliminar licitadors per quedar per ell el concurs, però acertadament la taula presidencial fent cas òmis de l'esmentada protesta, va acceptar el plec «Butsems» per què quants més plecs hi ha en un concurs, més pot escollir l'Ajuntament la seva conveniència, i més beneficiosos poden resultar els interessos del poble, que estan

per damunt de cap interès particular.

Passat aquest incident, s'obre el plec n.º 1 de Nicolàs Escrivà Casas. Oferta de 24.135'00 pessetes. En el mateix falta oferta per duplicat i catàlec de la casa «Uralita».

Plec n.º 2 de la «Sociedad Talleres Tomas S. A». Oferta de 25.910'00 ptes. Falta oferta per duplicat.

Plec n.º 3 de la casa Butsems, de Barcelona. Oferta 26.248'00 pessetes. Falta reintegrar l'instància.

Sense adjudicar el concurs a ningú, se declara acabat l'acte.

Per adjudicar el mateix i amb sessió extraordinària de segona convocatòria assistint-hi tots els regidors d'Esquerra Republicana després d'un acurat exàmen de tota la documentació, varen acordar desestimar totes les ofertes, amb l'esperança que al segon concurs els preus milloraran en benefici dels interessos del poble.

S'ha comunicat als concursants tot el que fa referència en aquest afer, dient que podien passar a recollir la fiança, o bé deixar-la pel segon concurs que va anunciat en aquest mateix periòdic.

Esperem que l'Ajuntament tindrà un feliç acert a l'adjudicar el mateix, tenint en compte no sols la economia, sinó la qualitat de la tuberia, ja que si s'adquereix tuberia bona estarem servits perpetuament i si es vol economitzar amb excés es possible que dins pocs anys tinguem que renovar la mateixa i allavors el barat resultarà car molest i perjudicial.

El ventatjós del concurs es que pot hom escollir el millor, però àdhuc això, també convé tenir cura amb el preu.

AVIS

Preguem a tots els col·laboradors que els treballs els envien fets en català i escrits en quartilles a una sola cara.

No es mantindrà correspondència amb cap col·laborador, ni es retornaran els originals.

AJUNTAMENT DE BELLPUIG

Anunci de concurs per adquirir les tuberies d'aigües potables.

Per mitjà del present s'anuncia el concurs lliure que es celebrarà el dia 11 de Març a les dotze de migdia, per a l'adquisició i col·locació del material d'aigües potables que es detalla a continuació:

Instal·lació i col·locació de 1.032 metres lineals de tuberies de conducció d'aigües potables de 150 m/m de diàmetre interior i 263 metres lineals de tuberia de 80 m/m de diàmetre també interior.

Una clau comporta de 150 m/m., una altra de 80 m/m. i una altra de 70 m/m. i dues de 60 m/m. i dues més de 50 m/m.

El material necessari per efectuar les empiuladures detallades en el projecte.

Obrir i tancar el solc per col·locar les tuberies amb un moviment de terres de 727'511 metres cúbics pel solc principal i 118'350 metres cúbics pel de tuberia d'impulsió.

El tipus màxim de les ofertes serà de 26.446'95 pessetes, i les que excedeixin d'aquesta quantitat seran refusades.

Els concursants deuran dipositar a la caixa de dipòsits d'aquest Ajuntament la quantitat de mil tres centes vin i dos pessetes amb 35 cèntims, equivalents al 5 per 100 del tipus de concurs, la qual serà tornada als concursants, a excepció del qui resulti adjudicatari, el qual haurà d'elevar-la en concepte de fiança definitiva fins al 10 per 100, en un termini de cinc dies a comptar de la notificació d'adjudicació provisional.

El projecte i plec de condicions, plans, etc., etc., estan de manifest a la Secretaria de l'Ajuntament, de deu a dotze del matí, tots els dies hàbils.

S'admetran plecs de condicions per pendre part a la subhasta fins a les dotze hores del dia abans en que aquells s'hagin d'obrir davant de la comissió que a l'efecte designarà l'Ajuntament.

Els plecs per a pendre part en el concurs es dirigiran a la Secretaria de l'Ajuntament, tancats i lacrats, fent constar el seu objecte, els quals hauràn de contenir els documens següents:

a) Oferta detallada del material per duplicat, amb especificació de les característiques, preu per metre lineal de cada tuberia i per quilos de

peces especials, possat en magatzem de Bellpuig.

b) Catàlec de la casa constructora.

c) Resguard i del dipòsit provisional.

d) Cèdula personal de l'interesat.

Les despeses que es motivin en aquest concurs, tals com anuncis, drets reials, etc., etc seran de compte de l'adjudicatari.

En tot el que no estiguin previst en el present anunci, regiran les bases del plec de condicions aprovat per l'Ajuntament amb sessió de 24 d'octubre de 1932, i d'altra legislació vigent.

El Batlle, R. Tudela (firmat).

“AVENÇ” prega als seus amics i simpatitzants que al efectuar llurs compres recordin als seus volguts anunciants.

DE TOT ARREU

Acabats els comptes municipals de l'any 1932 resten a la disposició del públic durant el termini de trenta dies en la Secretaria de l'Ajuntament. La recaptació es excel·lent. Quan ens sigui possible publicarem un extracte.

Aquest hivern àdhuc no haver donat alguns propietaris jornals als obrers camperols, el nostre Ajuntament ha fet un gran esforç per què no hi hagi cap obrer parat. Amb això s'ha donat un impuls gran a les obres municipals, construint clavegueres, instalant noves tuberies de conducció d'aigües potables, arranjan carrers i camins, especialment el de l'horta vella, que es talment com una magnífica carretera.

AVENÇ felicita l'actuació del consistori i a l'ensem ho fa també de tot cor als particulars que directa e indirectament ajuden a desenrotllar la meravellosa tasca municipal, que portà el pa i la tranquil·litat en la llar honrada del treballador.

=El diumenge dia 19 va procedir-se a la classificació i declaració de soldats, quedant definitivament

allistats en la l'actual reemplaç els següents moços: Ramon Aurin Carreres, Josep Baldrich Tomás, Ramon Bernades Prat, Joan Bertrand Codina, Josep Cots Vallbona, Zoil Escribá Solé, Antoni Farré Minguell, Josep Giribet Giribet, Isidre Granollers Felip, Amadeu Granyó Gaya, Timoteo Lacruz Groz, Francesc Martí Jou, Mateo Massana Mata, Ramon Pinent Escoda, Pascual Pons Comaposada, Salvadó Prats Cots, Francesc Robinat Carulla, Agustí Roig Visa, Francesc Santaulària Cos, Josep Soler Sabaté, Baptista Santiveri Vilarrubi, Jeroni Solé Blanch, Amad Solé Català, Ramon Santiveri Baiget, Francesc Torrens Font, Aureli Tosca Andrés, Ramon Vila Abelló i Grabiell Vilalta Torres, Revisió de 1931. Salvadó Castellvi Oller, Jaume Giribet Giribet, Florenci Jové Figueres, Miquel Orós Russi, Ramon Salla Porta, Ramon Torrelles Seret. Revisió de 1929. Ramon Gabarró Farré, Ramon Giribet Giribet, Cándid Martí Barqué, Miquel Mulet Fernandez, Jaume Nadal Arnaldo, Antoni Pons Bonastre, Joan Roig Targa, Joan Baptista Soqués Vila.

Extracte de l'impost sobre la renda

Havem extraït el que afecta més directament a nostra Vila.

Lletra B) 1.er Automòvils. S'estima la renda imponible en el producte que resulti de multiplicar pels *numeros* que es mencionen del preu d'adquisició de cada automòvil.

Hasta 15.000 pessetes multipliant-ho per 1'50.

4.^{art} S'estima en deu mil pessetes de renda per cada caballeria que es poseeix-qui sigui de montar o bé d'arrastre.

Lletra C) Nombre de servidors. Se calcula la renda imponible pel *numero* de servidores amb arreglo la següent escala.

Dones. Una serventa . . .	5.000 ptes.
dos item . . .	10.000 »
cuatre serventes	40.000 »
Homes. Un servent . . .	10.000 ptes.
dos item . . .	25.000 »
Tres item . . .	40.000 »

A Bellpuig queda reduïda l'escala Lletra C amb un 50 per % per les dones i amb un 25 per % la dels homes.

=Han estat acabades les obres de desmuntament per l'emplaçament del dipòsit. Actualment s'està bastint els caires de formigó.

=Les obres d'arranjament del camí de l'horta estan en plena activitat. Actualment es porta arreglat més d'un quilòmetre.

=Al Teatre Victòria, la companyia Cazorla, possà en escena l'obra del poeta català, J. Maria de Segarra, *Les llàgrimes d'Angelina*, l'interpretació fou en conjunt bastant acceptable.

=Les festes de Carnaval del nostre Centre, han estat amenitzades per l'orquestrina «Joventut», degudament ampliada, la qual executà moderns ballables.

=Als 78 anys d'edat, ha mort la mare de l'esposa del nostre amic Antoni Guiró, Sra. Dolors Culleré Bosch. La mort fou sentidíssima, testimonian-los el poble de Belianes on residia proves de ferm condol.

Rebi dit senyor el nostre més sentit condol.

El 20 de febrer prop passat, s'enterrà civilment En Pasqual Dalmau, el que en vida havia estat un bon amic i correligionari nostre.

En els seus darrers dies fou assetjat constanment per els de la capa negra, per fer-lo claudicar en firmar aquelles fulles tantes vegades falsejades per tal que'l seu enterrament fos catòlic. A ells els importaba poc que nostre amic fos o no fos catòlic, la qüestió que ho sigués l'enterrament, malgrat s'hagués de falsejar les consciències i tot quan convingués com ja s'ha fet algunes vegades. Pro davant la fermesa d'ideals de nostre malaurat Dalmau, tot s'estrellà, i en front d'aquesta honradesa de consciència aquestes persones que's diuen catòliques, li feren retirar la subvenció de cinquanta cèntims djaris que com associat de la «Germanat de Sant Anton» feia un temps venia cobrant.

Aquí teniu on arriba la conclència i el bon cor d'alguns catòlics bellpuigencs i d'un modo particular, dels *germans* de Sant Ton, que per el que havem pogut veure, no arriben ni a *germanastres*.

Rebin els familiars del finat el nostre més sentit condol i a la vegada la nostra més cordial felicitació per la serenitat que en tots moments tingueren en saber rebutjar l'escomesa dels traficants de la religió.

—En plena joventut ha mort el jo ve Lluís Teule, després d'una ràpida enfermetat.

—El diumenge dia 26. morí a Bar celona el mestre Nicolau.

La mort del mestre Nicolau ha estat sentidíssima a tot Catalunya.

L'obra del mestre que les nostres entitats corals han difós per la nos tra terra, havia aconseguit fer arribar a totes les llars catalanes les tendres melodies que havien donat nom al mestre Nicolau.

Enamorat de Montserrat el mes tre desaparegut havia escrit les seves millors composicions, inspjrant se en la tradició religiosa de la muntanya única. «La Mort de l'Escolà», «La Cançó dels Escolans» i «Davant la Verge», entre altres, són una demo stració de com Nicolau estimava aque lla contrada.

L'ENTERRAMENT

Dimarts tingué lloc l'acte de por tar a la seva darrera estada el cadà ver del mestre Nicolau.

Els voltants del Orfeó Català, des de bastant abans de l'hora anunciada, es veieren extraordinàriament con correguts.

Fins uns moments abans de l'en terrament fou permès al públic des fi lar davant el cadàver i una gran gen tada desfilà per a contemplar per dar rera vegada les despulles de l'il lus tre mestre.

La Banda Municipal, que estava a la porta del Palau, executà «Himne elegíac», composició del malaguanyat mestre.

Tot Catalunya plora pel traspàs del mestre, però el seu record viurà eternament per a la glòria de Cata lunya.

CIUTADANES...

En aquets moments crítics m'a dreço a vosaltres amigues i corre lligionaries per exposar-vos la meva opinió sobre nostre present poli tic, opinió que per ésser meva no té altra vàlua que la de la bona voluntat.

Gracies a la Republica ja sabeu que no som esclaves d'aquella so cietat d'ahir que tant injustament ens tractava, gracies a la mateixa ja no som inferiors al home, ja no som per aquest una joguina de plaer, o el *bibelot* dels seus capri cis. Ja estem en igualtat de drets i deures i davant d'aquesta igualtat, podem ja tractar-nos de *tu a tu* cosa que mai havíem pogut fer, puig no ignoreu que ell a casa i fora de casa era el *amo*. Cal agrair això a la Republica i nostre millor agraïment ha d'ésser ensenyar a nostres fills a defensar-la i que tot i defensan-la sigui encar més de mocràtica perquè a les llars obre res no hi falti un benestar, qual cosa representa la tranquil·litat i la riquesa dels pobles. I nostre agraï ment caldrà fer-lo sentir més en les properes eleccions, eleccions

que segons han dit nostres homes de govern, seran més polítiques que administratives. Cal doncs que en aquesta lluita que s'apropa les dones diguem ben alt que no som inferiors als homes que ens aportaren la nostra llibertat i aquesta llibertat sols la conserva rem votant els homes d'Esquerra que són els que lluiten per unes amples llibertats on si pugui for jar la veritable humanitat del es devinidor.

Cal també que a les properes eleccions no us deixeu afalagar per les «promeses» de nostres ad versaris polítics. Recordeus que són filles del seu egoïsme demo strant mantes vegades en totes les ocasions de la seva vida. Un botó de mostra el teniu en el seu pas per l'Ajuntament. Voleu més ver gonya que aquella?

Es per ço que resto exposat que espero sereu unes bones es querranes ja que sols aixís ens farem dignes de la Republica i de Catalunya.

LUCRECIA.

Impremia Joventut-Lleida

Company!!...

Fa ja temps que tenim casal propi. Aquest casal hem dit mantes vegades que no ha d'ésser tan sols **obra d'uns**, sinó que ha d'ésser **obra de tots**. I no pot ésser **mai obra de tots** fins que tots no haguem contribuït per un igual a la petita aportació de 25 pessetes.

Si tu ets un dels que encar no pots dir del ca sal del AVENÇ «casa meva» ¡no esperis més, no espe ris més volgut company!!...

Tintoreria "LA MODERNISTA"
Antoni Guiró
Taller: Pelay, 13 - Despatx: Font, 26
Teléfon n.º 3 = **Bellpuig.**

Tenyits a VAPOR. Colors sòlits i a la mostra. Rentats en SEC, amb màquines moderníssimes i perfeccionades per aquesta classe de treballs. Els dols es fan amb 6 hores, la màxima rapidesa.
Sucursals a TREMP, POBLA DE SEGUR, ARBECA, BINEFAR, MONÇO MOLLERUSSA, BORGES BLANQUES, i en altres importants po blacions.

Maquinària Agrícola i Industrial —
Ollis, Bicieletes, Motos
VENDES A TERMINIS I AL COMPTAT
TALLER DE REPARACIONS PER A TOTA CLASSE
DE MÁQUINES

L. CASANELLAS
MECÁNIC
Especialitat en Trilladores
BELLPUIG.

RAMON AURIN
Pintor y Empaperador

S'ofereix al públic de Bellpuig i Comarca per a tota classe de pintats.

Per comandes: Avinguda de F. Macià
BELLPUIG.

Transportats Mecànics d'En
VIDAL GERMANS

De Bellpuig a Barcelona i viceversa
Enllaç amb tots els pobles d'Urgell
Rapidès i economia

BARCELONA: Comerç, 19

BELLPUIG: Plaça de la República, n.º 22

P. M. Ibós

FORRATGES — CEREALS - BLAT, &
i tots els demés productes agrícols.— La
Casa que ven a preus més limitats
i paga millor als venedors.

Galán i Garcia Hernández

Bellpuig.

L. Civit de Dalmases
Farmàcia i Laboratori

RECEPTES amb medicaments
de les millors marques.

Específics, Anàlisis, Aigües minerals.
Extens assortit de Perfumeria.

Carrer de la Font, n.º 28 BELLPUIG

Lluís Boleda

Recader diari de Bellpuig a Barcelona i viceversa

SERVEI ECONOMIC I ESMERAT

Barcelona. Mercaders, núm. 28.

Bellpuig. Major, núm. 3

Si voleu comprar QUEVIURES bons i barats,
a la tenda d'en **Lluís Boleda** - BELLPUIG.

Queviures i Ultramarins
d'Antoni Grañó

Especialitat en Tocino fresc

Refrescos de totes menes

Carrer Galán i Garcia Hernández
BELLPUIG

a TERMINIS podrà comprar tot el seu
mobiliari a la FÀBRICA DE MOBLES

d'en Ramón Tudela

l'única casa que ven Mobles a Terminis
des de CINC pessetes setmanals.

BELLPUIG

LLIBRERIA DALMASES

ESPECIALITAT EN LA VENTA DE MATERIAL D'ESCRITORI I ESCOLAR

IMPRESOS DE TOTES MENES

BIBLIOTEQUES EN TOT EL RAM DEL SABÉ HUMÀ

VENTES A TERMINIS

MOLLERUSA

Ocasions

en sederies, llanes i teixits de tota mena
els trobareu al carrer

Baix de San Pere, n.º 56

BARCELONA.

BOTIGA
per llogar

a casa de

Vidua Amat

Avinguda Francesc Macià. (Lampisteria)

BELLPUIG.